

Defensie

Ministerie van Defensie

Militaire Inlichtingen- en
Veiligheidsdienst
Afdeling Analyse & Rapportage
AAR
AAR STAFBUREAU

Gezinsadres:
Frederikkazerne, Gebouw
van der Burchfaan 31
Postadres:
Postbus 20701
2500 EA Den Haag
www.defensie.nl

Stelnummer
Dakbus
Telefoon
Fax

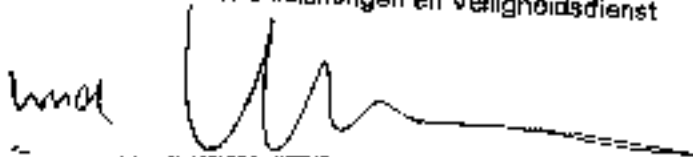
Aan Minister van Defensie
(zonder slides)
Staatsecretaris (zonder slides)
d.t.v. SG (zonder slides)

Afschift aan Chef Defensiestaf
DAB
Min. Alg Zaken

Datum 24 Juli 2002
Oms kenmerk DIS2002013367
Onderwerp Dagelijkse Briefing MRVD

1. Hierbij doe ik u toekomen de stand van zaken aangaande de situatie in Irak
2. Zonder bijlage is deze brief ongetubriceerd

Piv Directeur Militaire Inlichtingen en Veiligheidsdienst

F.H. Meulman
Commodore

26 AUG 2002

Bijz. Secretaris-Generaal	
25-7-2002	DIS2002002306

Bij beantwoording datum, oms kenmerk en onderwerp vermelden

MINISTERIE VAN DEFENSIE
Militaire Inlichtingen en Veiligheidsdienst
Current Intelligence Unit

Telefoon:
Telefax:
PNVX:
Spandex:

DCBC briefing woensdag 24 juli 2002

Afgesloten op: 240600Z JUL 02

IRAK

() De Iraakse oppositie

De Iraakse oppositie vormt geen coherent gezelschap. In het kort zijn er drie grotere entiteiten te onderscheiden:

Koerden: belangrijkste groepen zijn KDP (olv Barzani) en PUK (olv Talabani), semi-autonome status in Noord-Irak, onderlinge spanningen

Shi'ieten: belangrijkste groep is SCIRI, intern verdeeld, opererend vanuit Teheran

Bakkingen in het Westen; belangrijkste vertegenwoordigers zijn INC (Iraqi National Congress) en INA (Iraqi National Accord, vanuit Amman), hierin zitten tevens vertegenwoordigers van Koerden, shi'ieten en een aantal onafhankelijke personen. Naast bovengenoemde organisaties zijn er meer dan 15 andere kleinere groeperingen van Iraakse opposanten.

Het INC noch het veel kleinere INA vormen een militaire macht van enige betekenis. Tot nu toe staleren zij zich als praatclubjes die voortdurend met elkaar overhoop liggen, dan weer zich met elkaar verzoenen. INC-leider Chalabi heeft een bedenkelijke staat van dienst als verduisteraar van fondsen (en is in Jordanië bij verstek veroordeeld). Begin dit jaar schortte de VS de financiële steun aan INC enkele weken op na nieuwe malversaties. Chalabi slaagt er niet in de diverse facties op één lijn te krijgen en te houden. Dit laatste is feitelijk een onmogelijke missie: Door de diversiteit aan etnische, religieuze en politieke kleurlingen (Arabieren, Koerden, Turkmene, sunnieten, shi'ieten, socialisten, communisten, ba'athisten) en de daarmee gepaarde gaande individuele en groepsbelangen is een eensgezinde coherente opstelling van het INC niet te verwachten.

De recente bijeenkomst in Londen van Iraakse oppositievertegenwoordigers past vooralsnog in een lange lijst van gebeurtenissen van dezelfde aard. Ook hier werd weer een programma gepresenteerd, vol goede bedoelingen, maar "the test of the pudding, is in the eating". Afgewacht moet worden in hoeverre deze club in de toekomst iets kan betekenen voor een post-Saddam Hoessein tijdperk.

() Noord-Irak

Terwijl zich in Zuid-Irak geen noemenswaardige ontwikkelingen voordoen op veiligheidsgebied, is het in Noord-Irak onrustig. In de semi-autonome Koerdische enclave duren de spanningen tussen de diverse rivaliserende Koerdische bewegingen voort. De onderlinge rivaliteit, voortkomend uit tribale, ideologische en persoonlijke geschillen, veroorzaakt een aanhoudende latente instabiliteit van het gebied. De animositeit tussen de Koerdische Democratische Partij (KDP) en de Patriotische Unie van Koerdistan (PUK) is na 1996 beperkt gebleven tot mediacampagnes en bomaanslagen, maar een grootscheepse militaire confrontatie kan evenwel nooit uitgesloten worden.

en internationale aandacht met als primair oogmerk het behoud van de huidige - voor hen voordelige - autonome positie.

Dit alles vindt plaats tegen de achtergrond van de onafgebroken dreiging vanuit Bagdad om zijn gezag in Noord-Irak te herstellen. Het regime van Saddam Hoessein laat geen mogelijkheid voorbi gaan om zijn invloed te laten gelden. Aan de ene kant door contacten met de Koerdische partijen te intensiveren en hen te paalen met toezeggingen over zelfbestuur. Aan de andere kant door vrede- deidheid tussen KDP en PUK te zaaien met plannen voor een tweede grensovergang met Turkije waardoor de primaire inkomstenbron van de KDP (de heffingen bij de enige grensovergang met Turkije) in gevaar zou komen. Ook de aanwezigheid van verspreide elementen van de PKK wordt door het Iraakse regime aangegrepen om de diverse krachten in Noord-Irak tegen elkaar uit te spelen.

() Iraakse reactie na 11 september

Al direct na 11 september 2001 hield het Iraakse regime rekening met een verhoogde dreiging van Amerikaanse zijde. Er werden militaire voorzorgsmaatregelen genomen,

Bijeenkomsten van de leiding, in verschillende vorm, en van het Iraakse parlement vinden eveneens plaats.

Deze reacties zijn een logisch gevolg van de gespannen situatie en passen volkomen in het normbeeld. In het verleden is bij spanningen in het binnenland (zoals tijdens de Shi'itische onlusten in voorjaar 2001) of in de regio (zoals aan de vooravond en tijdens Amerikaanse strafbombardementen) hetzelfde gebeurd.

Een opvallende aanwijzing voor een acute dreigingperceptie van het Iraakse regime zou zijn indien Saddam Hoessein, net als in 1998 aan de vooravond van operatie Desert Fox, het militaire opperbevel zou delegeren (destijds in vier delen) aan naaste medewerkers om eventuele communicatieproblemen te ondervangen. Dit heeft tot op heden nog niet plaatsgevonden.

